

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1963-1964.

25 JUNI 1964.

Ontwerp van wet houdende wijziging van de wet van 24 december 1958, waarbij beroepsuitoefeningsvoorwaarden kunnen worden ingevoerd in de ambachts-, de kleine- en middelgrote handels- en de kleine nijverheidsondernemingen.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
MIDDENSTAND (1) UITGEBRACHT
DOOR DE H. DUA.

DAMES EN HEREN,

Vóór de bespreking van het ontwerp verklaart de Voorzitter van de Commissie dat een tekst die het belang verloont van deze die voorgelegd wordt, een kritische studie verdient. Hij meent dat het wenselijk zou geweest zijn deze tekst minstens één maand vroeger neer te leggen ten einde dit grondig onderzoek te kunnen doen.

De Minister verklaart hierop dat de vertraging te wijten is, enerzijds aan het onderzoek dat de Raad van State heeft gedaan en, anderzijds, aan het feit dat de richtlijnen van de bevoegde organen van de Gemeenschappelijke Markt slechts laatstijdig zijn medegedeeld geworden.

De Minister geeft vervolgens uitleg over de beginselen die aan dit wetsontwerp ten grondslag liggen.

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De heren Wiard, voorzitter; Buts, Camby, Decoux, Dehandschutter, Martens, Pairon, Rutten, Santens, Scheire, Slegten, Vandenberghe, Vandeputte, Vander Bruggen, en Dua, verslaggever.

R. A 6716.

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

318 (Zitting 1963-1964) : Ontwerp overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1963-1964.

25 JUIN 1964.

Projet de loi modifiant la loi du 24 décembre 1958 permettant d'instituer des conditions d'exercice de la profession dans les entreprises de l'artisanat, du petit et moyen commerce et de la petite industrie.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES CLASSES MOYENNES (1)
PAR M. DUA.

MESDAMES, MESSIEURS.

Préalablement à la discussion proprement dite du présent projet, le Président de votre Commission déclare qu'un texte de l'importance de celui qui vous est soumis, mérite une étude critique. A son sens, il eût été souhaitable de déposer ce texte au moins un mois plus tôt, afin de permettre un examen plus approfondi.

A quoi le Ministre répond que le retard subi est attribuable, d'une part, à l'étude à laquelle a procédé le Conseil d'Etat, et d'autre part, au fait que les directives des organes compétents du Marché Commun n'ont été communiquées que tardivement.

Ensuite, le Ministre donne des explications sur les principes qui ont présidé à l'élaboration du projet.

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. Wiard, président; Buts, Camby, Decoux, Dehandschutter, Martens, Pairon, Rutten, Santens, Scheire, Slegten, Vandenberghe, Vandeputte, Vander Bruggen, et Dua, rapporteur.

R. A 6716.

Voir :

Document du Sénat :

318 (Session de 1963-1964) : Projet transmis par la Chambre des Représentants

Ten gevolge van het feit dat de vrije vestiging in de zes landen van de Gemeenschappelijke Markt gewaarborgd wordt door het Verdrag van Rome, is het noodzakelijk dat de directieven die hieromtrent door de Raad worden getroffen, eveneens voor ons land toepasselijk zouden worden gemaakt. Dit is reeds het geval geweest voor wat betreft de landbouw. Nu zal ook de uitoefening van het beroep van groothandelaar, en dit vanaf 1 september 1964, daaraan ondergeschikt zijn.

Ons land moet tijdig de gepaste maatregelen treffen om de grenzen open te stellen en getrouw te zijn aan hogergenoemde richtlijnen.

Hieruit volgt dat de eerste reden voor het wetsontwerp is : de harmonisatie van de maatregelen inzake vrije vestiging voor de zes landen. De tweede reden die het wetsontwerp rechtvaardigt, is dat sedert 1958 vastgesteld is geworden dat bepaalde sectoren van de kleine- en middelgrote ondernemingen niet betrokken worden in de vestigingsreglementering. Vooral de sector van de distributie blijft daarvan verstoken, en een voorname reden hiervoor is dat, in de loop van de laatste jaren, het verschijnsel van de vervaging tussen de handelssectoren zich meer en meer heeft laten gelden. Het is voor bepaalde van deze handelssectoren zeer moeilijk de grenzen ervan vast te stellen.

Voor de ambachten zijn reeds een twaalfstal vestigingsbesluiten getroffen geworden maar, wegens de hier hoger geschetste moeilijkheid, blijkt het onmogelijk om in de distributie hetzelfde te bereiken. Nochtans stelt men vast dat in België meer dan 200.000 bedrijven in de distributie gevestigd zijn. Talrijke leiders van de beroepsverbonden in de distributie hebben herhaaldelijk gepoogd de moeilijkheid te omzeilen, maar telkens opnieuw is gebleken dat een wijziging van de wet noodzakelijk was om de toepassing ervan mogelijk te maken. Men heeft gedacht aan het verlenen van het initiatiefrecht aan de Koning, waardoor het mogelijk zou geweest zijn aan de Minister om de procedure voor de sector van de distributie op eigen initiatief in te stellen. Dit zou nochtans een belangrijke wijziging zijn geweest van de beginselen die aan de grondslag van de wet liggen; om die reden is deze mogelijkheid niet aanvaard geworden. Ingevolge het systeem dat nu wordt voorgesteld, zal het mogelijk zijn de regelen vast te leggen die de toekenning van een algemeen handelsdiploma toelaat. Hierdoor wordt de moeilijkheid weggenomen betreffende de aflijning van de sectoren die in de handel bestaan. Er zijn reeds zeven grote beroepsverbonden die bereid zijn om onmiddellijk voor hun sector de toepassing te vragen.

Een commissaris uit zijn tevredenheid om de indiening van het wetsontwerp; hij stelt de vraag of de Koning bij algemene maatregel, wanneer één van de beroepen een aanvraag heeft gedaan, de verplichting heeft de aanvraag uit te breiden op alle beroepen van de handel.

Hierop wordt door de Minister geantwoord dat het systeem van de wet van 1958 behouden blijft maar dat, ter gelegenheid van een aanvraag door een beroepsverbond gedaan, de regels voor wat de vereiste kennis betreft zullen kunnen vastgelegd worden, die vervolgens toepasselijk zullen zijn voor alle andere beroepen wanneer zij de aanvraag zullen doen.

Etant donné que la liberté d'établissement dans les six pays de la Communauté est garantie par le Traité de Rome, il est nécessaire d'étendre à notre pays l'application des directives édictées à ce sujet par le Conseil. C'est déjà le cas pour l'agriculture. Désormais, l'exercice de la profession de grossiste tombera également sous leur application, et ce à partir du 1er septembre 1964.

Notre pays doit prendre en temps utile les mesures appropriées pour ouvrir ses frontières et observer fidèlement lesdites directives.

Le premier objectif du projet est donc la nécessité d'harmonisation des mesures relatives à la liberté d'établissement dans les six pays. Sa seconde raison d'être est que, depuis 1958, on a constaté que certains secteurs des petites et moyennes entreprises n'étaient pas inclus dans la réglementation relative à l'établissement. C'est surtout le secteur de la distribution qui en est privé et son exclusion est notamment due au phénomène de la disparition progressive du cloisonnement entre les divers secteurs commerciaux qui n'a cessé de s'amplifier au cours des dernières années. Il est très difficile de délimiter certains de ces secteurs.

Pour les entreprises artisanales, une douzaine d'arrêts sur l'établissement ont déjà été pris, mais en raison de la difficulté que nous venons d'évoquer, il s'avère impossible de faire de même dans le secteur de la distribution. Or, la Belgique compte plus de 200.000 entreprises de distribution. De nombreux dirigeants des fédérations professionnelles de ce secteur ont tenté à diverses reprises de tourner la difficulté, mais chaque fois il est apparu qu'il était nécessaire de modifier la loi pour qu'elle puisse être appliquée. On a songé à accorder le droit d'initiative au Roi, ce qui aurait permis au Ministre d'amorcer d'initiative la procédure relative au secteur de la distribution. Toutefois, c'eût été là une importante modification de principes sur lesquels est basée la loi ; c'est pourquoi cette possibilité n'a pas été retenue. Grâce au système qui est maintenant proposé, on pourra établir les règles permettant la délivrance d'un diplôme commercial général. Ainsi disparaîtra la difficulté que l'on rencontre lorsqu'il s'agit de délimiter les divers secteurs de la vie commerciale. D'ores et déjà, sept grandes fédérations professionnelles sont disposées à en demander l'application immédiate dans leur secteur.

Un commissaire se réjouit du dépôt du projet; il pose la question de savoir si, quand l'une des diverses professions a introduit une demande, le Roi est tenu d'étendre celle-ci par mesure générale à toutes les professions commerciales.

Le Ministre répond que le mécanisme de la loi de 1958 est maintenu, mais qu'à l'occasion d'une demande introduite par une fédération professionnelle, les règles relatives aux connaissances requises pourront être fixées, règles qui seront applicables par la suite à toutes les autres professions lorsqu'elles en feront la demande.

Zulks betekent dus inderdaad dat in de praktijk een algemeen handelsdiploma zal ingesteld zijn.

Een commissaris stelt de vraag of de benaming van « aangestelde belast met het beheer van de onderneming » niet als te restrictief moet worden beschouwd. De Gemeenschappelijke Markt heeft immers de bewoording gebruikt « bedrijfsleider ». Ontegensprekelijk is deze laatste term meer uitgebreid want het is mogelijk dat in een bepaald bedrijf verschillende personen een deel van de leiding waarnemen, terwijl integendeel de bewoording « belast met het beheer van de onderneming » zou kunnen geïnterpreteerd worden als zou er slechts één enkele dergelijke aangestelde per onderneming kunnen aanwezig zijn.

Zal de nieuwe benaming, die door de Kamer werd aanvaard, aldus geen ongunstige toestand scheppen voor onze Belgische bedrijven ?

Hierop antwoordt de Minister dat de benaming « aangestelde belast met het beheer van de onderneming » reeds op verschillende plaatsen in de wet van 1958 gebruikt is, en dat het niet wenselijk is deze benaming te wijzigen.

Overigens is het duidelijk dat er geen restrictieve betekenis aan dit begrip kan worden gegeven. Als voorbeeld haalt de Minister aan dat ook een meestergast in een bedrijf dient beschouwd te worden als een deel van de leiding of een deel van het beheer waar te nemen. In deze zin moet de gebruikte term dan ook als voldoende duidelijk worden beschouwd.

Vervolgens wordt overgegaan tot de lezing van de artikelen en worden deze goedgekeurd.

De tekst van het wetsontwerp wordt bij algemene stemmen aanvaard.

Dit verslag wordt eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,
A. DUA.

De Voorzitter,
J. WIARD.

Ce qui signifie donc effectivement qu'en pratique, il sera créé un diplôme commercial général.

Un commissaire se demande si l'appellation « préposé chargé de la gestion de l'entreprise » n'est pas trop restrictive. En effet, le Marché Commun a employé le terme « dirigeant d'entreprise ». Il est incontestable que ce dernier terme a une portée plus large, car il peut arriver que, dans une entreprise déterminée, plusieurs personnes assument une partie de la direction, tandis qu'au contraire, l'expression « chargé de la gestion de l'entreprise » pourrait être interprétée dans ce sens qu'il ne pourrait y avoir par entreprise qu'un seul préposé répondant à cette définition.

Dès lors, la nouvelle appellation adoptée par la Chambre ne créera-t-elle pas une situation de nature à défavoriser nos entreprises belges ?

Le Ministre répond que l'expression « préposé chargé de la gestion de l'entreprise » figure déjà plusieurs fois dans la loi de 1958 et qu'il n'est pas souhaitable de la modifier.

Du reste, il est évident qu'aucune signification restrictive ne peut être donnée à cette notion. A titre d'exemple, le Ministre fait valoir que même un contremaître doit être considéré comme assumant une partie de la direction ou de la gestion de l'entreprise. En ce sens, le terme utilisé doit donc être considéré comme suffisamment précis.

Votre Commission procède ensuite à la lecture des articles, qui sont adoptés.

Le projet de loi a été adopté à l'unanimité.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
A. DUA.

Le Président,
J. WIARD.